

СПЕЦИАЛНОСТ СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА ПО СОЦИАЛНА РАБОТА ПРИ СОЦИАЛНОЗНАЧИМИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

Образователно-квалификационна степен: магистър

Професионална квалификация: магистър по социална работа при социалнозначими заболявания

Срок на обучение: 2 година (4 семестъра)

Форма на обучение: задачна

Условия за прием: завършена ОКС „бакалавър“ или „магистър“ в професионално направление, различно от 3.4. Социални дейности и 3.2. Психология, и среден успех от дипломата за завършено висше образование не по-нисък от „добър“.

Професионално направление 3.4. Социални дейности в Югозападния университет „Неофит Рилски“ е акредитирано от Националната агенция за оценяване и акредитация, в съответствие с чл. 77 (1) и (2) от Закона за Висшето образование на 16.07.2018 г. и на основание обща оценка 9,26 (девет двадесет и шест години).

Обучението започва със специален модул, в който студентите получават широкопрофилна и интердисциплинарна подготовка по социални дейности. Програмата предвижда интегриране на знанията и уменията и прилагане на съответните компетенции в практиката с индивиди, семейства, групи, общности и организации. Завършилите специалисти ще имат широка интердисциплинарна подготовка, съчетаваща знания, умения и компетенции в областта на социалните дейности в съответствие със съвременните тенденции в това направление в европейски и глобален мащаб.

Основната цел на този вид социална дейност е да подпомага лица, семейства и групи, страдащи или свързани със страдащи от социалнозначими заболявания. Многообразието на този вид подпомагаща работа изисква теоретични познания и практически умения за непосредствена социална закрила и превенция на пациенти и техните близки.

Области на професионална реализация:

В процеса на своето обучение и научно-изследователска дейност магистърът по социална работа при социалнозначими заболявания е подготвен да работи като:

- ръководен служител;
- административен служител;
- аналитичен специалист по социални дейности;
- преподавател, изследовател, научен работник и др.;
- във всички структури на социалната система, предоставящи помощи и услуги;
- във всички системи, в които има регламентирана длъжност, изискваща осъществяването на социални дейности, и др.

Успешно завършилите ОКС „Магистър“, по социална работа при социалнозначими заболявания могат да продължат обучението си у нас и в чужбина в програми за придобиване на ОКС „Магистър“ по други специалности и в програми за придобиване на ОНС „Доктор“.

1. За да получат образователната степен „Магистър” по социална работа при социалнозначими заболявания, завършилите трябва да демонстрират следните знания:

- 1.1. Теории, концепции, принципи и закономерности в областта на социалните дейности.
- 1.2. Характеристиките и доказателствата за ефективност на социалните дейности с индивиди, семейства и групи, страдащи от социалнозначими заболявания, както и техните близки.
- 1.3. Законодателството и нормативната уредба и тяхното приложение в практиката на социалните дейности в държавния, неправителствения и частния сектор.
- 1.4. Принципите на равните възможности и недискриминация в законодателството и политиката.
- 1.5. Ролята и приложението на съвременните информационни и комуникационни технологии в планирането, изпълнението, мониторинга и управлението на социалните дейности.
- 1.6. Значението на критичното мислене и саморефлексията при определянето на плановете за лично образователно и квалификационно усъвършенстване.

2. Завършилите образователната степен „Магистър” по социална работа при социалнозначими заболявания следва да притежават умения за:

- 2.1. Използване на резултатите от научни изследвания в своята практика, провеждане на количествени и качествени изследвания, използване на практическия си опит в информирането на научните изследвания.
- 2.2. Анализиране, формулиране и застъпничество в областта на законодателството и нормативната уредба, имащи отношение към решаването на проблеми на лица, семейства и групи страдащи от социалнозначими заболявания, както и на техните близки.
- 2.3. Анализ и отчитане на въздействието на неравенството, дискриминацията и социалното изключване в работата с индивиди, семейства и групи страдащи от социалнозначими заболявания.
- 2.4. Решаване на конкретни медико-социални проблеми.
- 2.5. Организиране и ръководене реализирането на социалноздравни проекти, мениджмънт и ръководство при провеждане на медико-социални проучвания.
- 2.6. Използване на информационните и комуникационните технологии и техники за различни цели, в това число за професионална комуникация, съхранение и обработка на данни, извлечане и търсене на информация, провеждане на проучвания, анализ и интерпретиране на данни в статистически контекст, управление на ресурсите.
- 2.7. Критично отношение към собственото поведение и практика, идентифициране на необходимостта от промяна на поведението в резултат на натрупване на опит и поемане на отговорност за по-нататъшно и продължаващо придобиване на знания и умения.
- 2.8. Умения за работа в екип и организационни умения.
- 2.9. Спазване на етичните и професионалните стандарти.

3. При успешно завършване на образователната степен „Магистър” по социална работа при социалнозначими заболявания квалифицираните специалисти трябва да покажат компетенции за:

- 3.1. Прилагане на теоретично-обосновани подходи и методи на работа в социалната практика, критична оценка на резултатите от научните изследвания и литературата и критичен анализ и преглед на доказателствената база за ефективна практика.
- 3.2. Проактивност в развитието на законодателството, политиките и практиката в областта на социалните дейности и по-специално в областта на социалнозначимите заболявания.
- 3.3. Идентифициране, критично осмисляне, разработване и прилагане на ефективни стратегии за справяне с въпроси, свързани с човешките права и социалната справедливост.
- 3.4. Управление и контрол върху собствената работа в контекста на политиките и променящите се изисквания на организацията и средата.
- 3.5. Комуникация в устен, писмен и електронен формат с индивиди, семейства, групи.

СТРУКТУРА НА УЧЕБЕН ПЛАН

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА СОЦИАЛНА РАБОТА ПРИ СОЦИАЛНОЗНАЧИМИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

ПЪРВА ГОДИНА			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Обща и социална психология	6.0	Социална политика	5.0
Демография и статистика	4.0	Методи на социалната работа	7.0
Основи на социалната работа	7.0	Обща социология и социология на труда	5.0
Основи на правото	3.0	Трудово и осигурително право	3.0
Социална медицина	3.0	Информационни технологии в социалните дейности	3.0
Организация и управление на социалните дейности	7.0	Технология на социалната работа с деца, възрастни и хора с увреждания	7.0
	Общо: 30.0		Общо: 30
ВТОРА ГОДИНА			
Трети семестър		Четвърти семестър	
Теоретични основи на социалната дейност	4.0	Социална работа при социалнозначими заболявания	4.0
Диференциална диагностика в социалната работа	4.0	Работа в екип. Супервизия в социалната работа.	2.0
Социална подкрепа на групите	4.0	Токсикомания	3.0
Методология и методика на научните изследвания в социалната дейност	4.0	Организация на взаимодействие между здравната и социална система	2.0
Етика в социално-здравната дейност и управлена етика	3.0	Избираема дисциплина от втора група	2.0
Избираема дисциплина от първа група	3.0	Избираема дисциплина от втора група	2.0
Избираема дисциплина от първа група	3.0	Дипломиране: Държавен теоретичен изпит (писмен и устен) или Защита на дипломна работа	15
Практика	5.0		
	Общо 30		Общо 30
ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ			
Първа група		Втора група	
Комуникация и комуникативен тренинг	3.0	Информационни аспекти на социалните дейности	2.0
Посредничество в разрешаване на конфликти	3.0	Психологични защити и невербална комуникация	2.0
Промоция на здраве	3.0	Социални дейности в екстремални условия	2.0
Репродуктивно поведение и демографска политика	3.0	Публично-частно партньорство	2.0
Връзки с обществеността	3.0	Трудова и социална рехабилитация	2.0

ОБЩ КРЕДИТ ЗА МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА:120 КРЕДИТА

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

I. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

ОБЩА И СОЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 6.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Общ хорариум: 8л+7су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Наташа Ангелова

E-mail: natasha_v@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Обща и социална психология“ се изучава през I семестър като задължителна учебна дисциплина от учебните планове на магистри по Социална работа при социалнозначими заболявания.

Цели на учебната дисциплина „Обща и социална психология“: да се изяснят основните понятия и теории на Общата и социалната психология. В дисциплината се изучават съвременните социално-психологически подходи към личността. Студентите се запознават с различни теории за същността и особеностите на малките групи, характеристиките на поведението на масата и тълпата. Изучават се типология на конфликтите и стратегии на поведение в конфликтна ситуация. В дисциплината „Обща и социална психология“ студентите се запознават когнитивните процеси, чрез които хората влизат в контакт с информацията около себе си. В тази дисциплина студентите изучават структурата на психиката, видовете познавателни процеси и някои диагностични методи за изследване на когнитивни дефицити.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът по „Обща и социална психология“ включва следните модули: 1) процесът на социализация, социално-психологически теории за личността; 2) социални групи, лидерство и социално влияние; 3) общуване, агресия, конфликти и просоциално поведение; 4) психологично изследване на когнитивни процеси и на личността.

Обучение и оценяване:

Лекционният курс се провежда като се използват съвременни технически средства като мултимедия и компютърни програми. Семинарните упражнения се провеждат чрез интерактивни методи. Извънаудиторната дейност на студентите се изразява в подготовка и презентация на научно-изследователски разработки, решаване на тестове; реферати и есета; анализ на казуси.

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение, се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от извънаудиторна работа на студента.

Оценъчна скала: използва се шестобална скала за оценяване, където оценка отличен 6 е равна на оценка А по европейската система за оценяване; оценка много добър 5 е равна на оценка В по европейската система за оценяване; оценка добър 4 е равна на оценка С по европейската система за оценяване; оценка среден 3 е равна на оценка D по европейската система за оценяване; оценка слаб 2 е равна на оценка Е по европейската система за оценяване.

ДЕМОГРАФИЯ И СТАТИСТИКА

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Общ хорариум: 10л+5су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Информатика“

Природо-математически факултет

Лектор: доц. д-р Елена Каракранова

E-mail: helen@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина включва елементи на описателната статистика, методи за проверка на хипотези, изследване на зависимости и анализ на времеви редове и приложението им при изследване на социално-икономическите процеси. Курсът е едносеместриален и се базира на придобитите знания по статистика и ИТ /MS- Excel/ от средното училище и бакалавърската степен/. Заложеното учебно съдържание е свързано с всички дисциплини, при които се налага анализ на емпирични данни.

Целта на курса е да се запознаят студентите със същността и многобройните приложения на статистически методи, както и с възможностите за реализация на част от тези процедури със средствата на Информационните технологии (MS- Excel, VBA, SPSS и др.) при изучаване и анализ на демографските процеси.

Структурата и съдържанието на курса са съобразени с познанията на студентите по информатика и статистика, получени в съответните курсове. Тематиката по учебния план е свързана с всички дисциплини, при които се налага анализ на емпирични данни.

Съдържание на учебната дисциплина:

След завършване на курса студентите трябва да могат да:

- прилагат методите на демографската статистика;
- реализират конкретни приложения с помощта на различни технологични средства.

Технология на обучението и оценяване:

Методи на обучение: семинар, дискусия, упражнения, симулации.

Оценяване: курсова работа- 30% от оценката; писмен изпит-тест 70% от оценката.

Курсът се смята за успешно завършен при минимум 50% от максималния резултат.

ОСНОВИ НА СОЦИАЛНАТА РАБОТА

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Общ хорариум: 15л+0су+7пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Виктория Сотирова

E-mail: viktoria_sotirova@swu.bg

Анотация:

Курсът по “Основи на социалната работа” е въвеждащ и основополагащ за обучението по проблемите на социалната дейност, социалната работа и социалната политика. В него се разглеждат базовите понятия, подходи и методи на социалната работа, закрила и подкрепа и се обсъждат връзките между тях и социалното управление, политика и мениджмънт.

В курса се разглежда развитие на социалната работа, теоретичните школи и направления, проблемите и перспективите ѝ за развитие. Акцентира се на проблематиката, методологията и методиката на социалната работа, нейните обекти, субекти и предмети, както и социалните проблеми и подходите, методите и средствата за решаването им. Разглеждат се видовете закрили и подкрепи при различни групи бенефициенти.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина се цели студентите да усвоят система от базови знания и умения за социалната дейност в двете ѝ основни направления – социална работа – социална закрила и подкрепа, и социално управление.

С лекциите се цели студентите да получат първоначална информация за областите, нормативната база, организацията и управлението на социалната работа в страната, да се подчертаят и обосноват нейните характерни елементи и на тази основа да се опишат по-подробно отделните елементи и подсистеми на социалната система за закрила на лицата и семействата.

С практическите упражнения се цели студентите активно да се запознаят с общите и частни характеристики на социалната работа и в частност – на социалната закрила и подкрепа, реализирани в практиката.

Технология на обучението и оценяване:

В лекционния курс се използва комплексен, общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в социалната работа, на нейните позитивни и негативни характеристики. У студентите се изгражда критично отношение към разработването и реализирането на социалната работа.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от представени теоретични разработки.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

ОСНОВИ НА ПРАВОТО

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Общ хорариум: 10л+0су+0пу

Семестър: I

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Публичноправни науки”

Правно-исторически факултет

Лектори: доц. д-р Манол Станин, гл. ас. д-р Весела Мирчева

E-mail: stanin@law.swu.bg **E-mail:** v.mircheva@law.swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Основи на правото” изучава основните правни институти на различните правни отрасли, изграждащи правната система на Република България. Изяснява се историческият генезис на възникването и развитието на правото като регуляторна система на обществените отношения. Разглеждат се висшите политически институции, като се представя тяхната организация и ред за дейност. В тази връзка се анализира формирането на висшите органи на държавна власт, както и взаимоотношенията и взаимодействието помежду им. Изучава се основният понятиен инструментариум на различни правни клонове както в публичното право, така и в частното право.

Съдържание на учебната дисциплина:

Възникване и развитие на правото. Правна система на Република България. Субекти на правото. Правна норма. Юридически актове. Субективни права и юридически задължения. Юридически факти. Презумпция и фикция. Правоотношение. Правонарушение. Юридическа отговорност. Система на държавните органи. Народно събрание. Президент. Министерски съвет. Конституционен съд. Съдебна власт. Административен акт. Административно нарушение. Административно-наказателна отговорност. Правна сделка. Представителство. Право на собственост.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се осъществява чрез провеждане на лекции, както и разискване и дискусии на актуални проблеми с теоретична и практическа насоченост, проучване и обсъждане на актовете на висшите органи на държавната власт, анализ на нормативната уредба, решаване на казуси, изготвяне на презентации, разработване на курсови работи и др. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на учебните занятия, изпълнение на поставени задачи и участие в колективна работа по учебния материал. Знанията на студентите се оценяват съобразно изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Общ хорариум: 15л+0су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Екатерина Митова, д.м.

E-mail: ekaterina@swu.bg

Анотация:

В курсът по “Социална медицина” са отчетени новите насоки и тенденции за подготовката на различни специалности по дисциплините на общественото здравеопазване, както и на здравните и други специалисти, които чрез увеличаване на знанията и уменията в областта на общественото здраве могат да допринесат за намаляване на предотвратимите заболявания и увреждания. Вниманието на студентите магистри от магистърска програма „Социална работа при социалнозначими заболявания“ ще бъде насочено предимно към изясняване на предмета и методологията на социалната медицина, на нейния интегративен характер, комплексната изследователска методика, социалните фактори на здравето, съвременните концепции за индивидуалното и обществено здраве, показателите на обществено здраве и особено рисковите фактори на здравеопазването.

Съдържание на учебната дисциплина:

Целта на курса е да насочи вниманието на студентите към груповото и общественото здраве, да подчертая голямото значение на социалните проблеми на медицината и здравеопазването, да изследва мястото и ролята на медико-социалните и социалните дейности в промоцията на здравето и широката лична и обществена профилактика.

Задачите на курса са:

- да предложи методика за изследване на индикаторите за обществено здраве и на здравните потребности на населението, на социалните фактори на здравето и болестта;
- да изследва здравното състояние на населението, демографските процеси и рисковите фактори на здравето;
- да допринесе за утвърждаването на здравословен начин на живот;
- да осветли медико-социалните проблеми на активното население.

Технология на обучението и оценяване:

В лекционния курс се използва комплексен, общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в общественото здравеопазване, на неговите позитивни и негативни характеристики. У студентите се изгражда критично отношение към разработването и реализирането на социалната медицина като наука.

В процеса на обучение студентите получават текуша оценка от представени теоретични разработки.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Общ хорариум: 15л+0су+8пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: гл. ас. д-р Йоанна Цветанова

E-mail: ytzvetanova@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел да осигури фундаментална подготовка по управление и организация на социалните дейности. Учебната дисциплина има за цел да осигури запознаване с нормативните документи, които са база за провеждане на съвременна социална дейност. Съдържанието на лекционния курс, неговата структура, различните актуални проблеми, формулираните проблемни задачи целят създаване на максимални възможности за активизиране на самостоятелната и изследователската работа на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на управлението. Принципи, методи и функции на управлението. Управление, организационна структура и функции на Министерството на труда и социалната политика. Агенция за социално подпомагане. Агенция по заетостта. Същност на социалното осигуряване. Социалното подпомагане в България. Основни нормативни документи за работа в системата на социалното подпомагане. Закон за социалното подпомагане. Правилник за прилагане на Закона за социалното подпомагане. Закон за семейни помощи за деца. Правилник за прилагане на Закона за семейни помощи за деца. Закон за закрила на детето и правилник за неговото прилагане. Специфика на професията социален работник. Определения и изисквания за професията социален работник. Национална здравно-осигурителна каса. Изграждане и развитие на структурите на Националната здравно-осигурителна каса и Районните здравно-осигурителни каси. Форми на здравно осигуряване. Социална работа в местата за лишаване от свобода.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали. Практическите упражнения се провеждат в социални структури. Изпитът е писмен с отчитане на текущия контрол през семестъра.

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Общ хорариум: 15л+0су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: доц. д.н. Петя Пачкова

E-mail: pachkova@swu.bg

Анотация:

Предмет на дисциплината “Социална политика” е съвкупността от обществени дейности за регулиране на социалните отношения с цел регулиране на социалното равенство и неравенство. Субект на това регулиране са най-различни видове общности и институции – държавата, партите, неправителствени организации, фирмите, отделни граждани, международни институции и организации. Обект на регулирането са различни аспекти на живота на индивида – неговият труд, здраве, образование, семайно развитие и т.н.

Студентите по Социална работа при социалнозначими заболявания би трябвало доста подробно да са запознати с теорията и още повече с практиката в България и по света във връзка с осъществяването на различни социални политики.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, функции, обекти и субекти на социалната политика. Социалната сигурност – цел на социалната политика. Право на обществено осигуряване. Осигурени социални рискове. Общи и професионални социални рискове. Пенсии. Демографски процеси и социална политика. Политика спрямо хората с увреждания. Социално-политически аспекти на труда. Право на труд. Дискриминация в труда и социална политика. Социалната политика в областта на труда. Работно време. Безработица и социална политика. Право на безопасни и здравословни условия на труда. Тенденции в социалното равенство. Социална политика спрямо доходите и бедността. Семейна социална политика. Закрила на детето. Социалната политика в сферата на здравеопазването и на образоването. Общинска социална политика. Фирмена социална политика. Социална политика на Европейския съюз.

Технология на обучението и оценяването:

Лекционният курс се провежда с използването на достатъчна по количество и качество информация – поднасяне на информацията от лектора и стимулиране на студентите да участват активно с въпроси и коментари при необходимост. При необходимост се използва аудио визуална техника.

Самостоятелната подготовка предвижда: конспектиране на текстове; подготовка на курсова работа.

Част от кредита се получава от работа в аудиторията, а другата част от самостоятелната работа.

Изпитът е писмен. Студентите, които не получат необходимия минимум от точки, не отиват на първа сесия, а на поправителна. Трябва да подгответът реферати и допълнителни задачи, за да отидат на първа сесия.

МЕТОДИ НА СОЦИАЛНАТА РАБОТА

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Общ хорариум: 8л+7су+8пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: доц. д-р Виктория Сотирова; гл. ас. д-р Мария Стойкова

E-mail: viktoria_sotirova@swu.bg; m_stoikova@swu.bg

Анотация:

Обучението по дисциплината включва два модула – първи модул: теоретични и практически аспекти на методите в социалната работа; втори модул: видове социална работа и методика на социалната работа с различните категории лица. Програмата предвижда запознаване с общите понятия за методология и методи на социална работа, както и с основните теоретични и практически постановки на спецификата на методите в различни видове социална работа. Курсът на обучение изяснява същността и спецификата на социалната работа като професия, основните методи, принципи и подходи, които се прилагат в работата с отделните лица и групи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Индивидуална социална работа. Същност. Видове умения и взаимоотношения. Специфика на отделните фази на индивидуална социална работа. Групова социална работа. Изисквания и правила за групова социална работа. Видове и типове групи и тяхното формиране. Работни фази при групова работа. Лицата с увреждания като основен контингент в социалното подпомагане. Класификация на увреждането. Изисквания за определяне на увреждането. Помощни технологии при работа с лица с увреждания. Специфика на работата на социалния работник с лица с увреждания. Социална и психологическа работа с лица с увреждания. Форми на социално-психологическата работа с лица с увреждания. Стрес и увреждане. Спортът като метод в социалната работа с лица с увреждания. Социална работа със семейства. Методика на социалната работа с бежанци. Социална работа при възрастните хора. Методика на работа с безработни лица. Методика на работа в трудотерапията и културтерапията. Методика на социална работа при болни от СПИН. Изготвяне на проекти – метод в съвременната социална работа.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин. В преподаването се използват примери от дългогодишната медико-социална практика на титуляря на дисциплината. Самостоятелната подготовка предвижда: подготовка за упражнения по всяка тема /план-конспекти; методики и др./; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост. Изпитът е писмен с отчитане на текущата оценка през семестъра.

ОБЩА СОЦИОЛОГИЯ И СОЦИОЛОГИЯ НА ТРУДА

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Общ хорариум: 15л+0су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектори: проф. д.н. Валентина Милenkova; гл. ас. д-р Диляна Керанова

E-mail: ymilenkova@swu.bg; dkeranova@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Обща социология и социология на труда“ е съставена от две части:

1. Обща социология, чрез която се навлиза в терминологията и основните структурни елементи и рефлексии на социологията и социологическото познание; 2. Социология на

труда, чрез която се представят онези специфични социологически траектории, които са най-близко стоящи до основната проблематика на специалност „Социална работа при социалнозначими заболявания“. Имат се предвид тематиката, свързана със самото разделение на труда, елементите на трудовия процес, трудовите организационни единици, фирменията култура, трудовите конфликти, социалната политика, мотивацията, нагласите, кохезията на трудовите колективи, трудовата реализация, трудовата миграция, комуникациите в колективите, лидерството, социалните норми и отклонение и т.н. Студентите изучават дисциплината не като две отделни части, а като взаимосвързано социологическо цяло с конкретни приложения. Получават се знания и за основните социологически методи и за прилагането им в социологическите изследвания на организационните колективи. Цел на дисциплината е и получаване на знания и усвояване на умения за социологическа аргументация при анализиране на социалните факти в съвременното общество.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният курс по “Обща социология и социология на труда“ цели получаване на задълбочени познания на студентите за теоретичните и приложни аспекти на общата социология и социологията на труда – класическите и съвременни теории, структурата на социологическото познание и пр. Специален акцент е поставен върху проблемите на социализацията, социалните роли, социалното научаване, стереотипите, социалните конфликти, социалните неравенства и стратификация и пр.

Технология на обучението и оценяване:

В лекциите ще се използва общосистемен и конкретен подход, с анализиране на общото и частното в публичните и стопански единици. У студентите ще се изгражда методологично отношение към същността и съдържанието на социалните факти.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от представени теоретични и приложни проекти.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 15 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

ТРУДОВО И ОСИГУРИТЕЛНО ПРАВО

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Общ хорариум: 10л+5су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Гражданско-правни науки“

Правно-исторически факултет

Лектор: доц. д-р Верка Лазарова

E-mail: v.lazarova@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина “Трудово и осигурително право” има за задача да даде на студентите от задочна форма на обучение по специалността „Социална работа при социалнозначими заболявания“ необходимите знания върху основните принципи, понятия и институти на

Трудовото и осигурително право. Предмет на изучаване е действащото трудово и осигурително право на Република България. Неговото значение се определя от мястото, което заема наемния труд в съвременното общество, жизнената важност на отношенията, които произтичат от участието в труда и възникналите въз основа на тях осигурителни правоотношения, както и управлението им. Прилагането на трудовото и осигурително право заема важно място в дейността на специалистите с образование по социални дейности като ръководители, служители в държавните органи по труда, социалното подпомагане, общественото осигуряване, здравното осигуряване и др. Поради това учебната дисциплина "Трудово и осигурително право" е твърде важна за подготовката на студентите от магистърска програма „Социална работа при социалнозначими заболявания".

Съдържание на учебната дисциплина:

Чрез преподаването на учебната дисциплина по „Трудово и осигурително право“ се цели да се запознаят студентите с основните проблеми на правно регулиране на обществените отношения във връзка с предоставянето на работна сила от работника или служителя на работодателя, с въпросите свързани с възникването, съществуването, изпълнението и прекратяването на трудовите правоотношения както и такива, свързани с материалното обезпечаване на гражданите, изразяващи се в предоставянето на материални средства за задоволяване на техните и на членовете на семейството им нужди във формата на парични обезщетения, пенсии, помощи и други определени предмети на употреба, когато те са изпаднали в състояние на неработоспособност в резултат на точно определени причини – болест, трудова злополука, професионална болест, майчинство, старост, смърт, безработица и др. В съдържанието на курса „Трудово и осигурително право“ са включени въпроси, свързани със сключване на трудов договор, неговото съдържание, видове трудови договори, прекратяването им. Разглеждат си институти на трудовото право като работно време, отпуски, почивки. За придобиване знания в областта на осигурителното право в учебната програма са включени въпроси относно общественото осигуряване на упражняващи трудова дейност лица, осигурените социални рискове и свързаните с настъпването им осигурителни престации, на които имат право осигурените лица.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс по „Трудово и осигурително право“ се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали. Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуациянни задачи, групови дискусии, обсъждане на казуси, проучване на литература по предварително зададена тема.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от представени теоретични разработки. Самостоятелната подготовка предвижда изготвяне на документи, свързани с трудовата дейност на работника или служителя; решаване на казуси по трудово и осигурително право; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В СОЦИАЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Общ хорариум: 8л+0су+7пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Информатика“

Природо-математически факултет

Лектор: доц. д-р Елена Кацаранова

E-mail: helen@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина “Информационни технологии в социалните дейности” се изучава от студентите по магистърска програма „Социална работа при социалнозначими заболявания“ с цел получаване и използване на знания и умения в областта.

Курсът е един семестър и се състои от 5 обособени части. В първата част е акцентирано върху разширено търсене на информация в Интернет и нейното филтриране. Знанията за търсене на информация ще помогне за самостоятелното справяне с всяка от изучаваните дисциплини. Формиране на навици за търсене на информация в глобалната мрежа е залог за самостоятелно обучение и "Учене през целия живот".

Курсът въвежда в технологиите за създаване, обработка и публикуване на изображения, видеоклипове и на интерактивни и мултимедийни презентации.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение и основни услуги в Интернет. Браузъри. Настройки на браузъра на Google Chrome. Отметки (Bookmarks). Търсещи машини. Разширено търсене на информация в Интернет. Разглеждат се някои аспекти на графичната операционна система Windows и бесплатни онлайн редактори на изображения. В курсът е включено създаването на интерактивни, мултимедийни презентации и видеоклипове и публикуването им на сайтове.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда в мултимедийна зала при наличието на компютърна система и достъп до Интернет.

За практическите упражнения е необходима компютърна зала и достъп до глобалната мрежа.

Оценката от текущия контрол се оформя по време на лабораторните занятия от един тест и разработване на 2 курсови работи. Критериите за оценяване се предоставят на студентите в началото на курса. Тестът и курсовите работи носят по равен брой точки.

Изпитът се провежда в писмена форма, като оценката от текущия контрол е 1/2 от крайната оценка.

ТЕХНОЛОГИЯ НА СОЦИАЛНАТА РАБОТА С ДЕЦА, ВЪЗРАСТНИ И ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Общ хорариум: 15л+0су+7пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: доц. д-р Мая Чолакова; гл. ас. д-р Йоанна Цветанова

E-mail: maya_tcholakova@swu.bg; ytzvetanova@swu.bg

Анотация:

Обучението по дисциплината включва познания в областта на технологията на работа с деца, възрастни и хора с увреждания в системата на социалното подпомагане. Програмата предвижда запознаване с базисните понятия в тази област, както и с основните теоретични и практически постановки на спецификата на технологията на работа. Учебната дисциплина има за цел учащите да усвоят система от знания и умения за технология на социалната работа с деца, възрастни и хора с увреждания.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и определение на технологията; схващания, изисквания и дефиниция за технологията в социалната дейност; видове технологични подходи в работата на социалния работник; физиологични и анатомични промени, съпътстващи израстването на детето, инвалидизацията и стареенето; социално-психологически аспекти на израстването на децата, хората с увреждания и старите хора; същност на индивидуалната социална работа с деца, хора с увреждания и възрастни хора; видове умения и взаимоотношения в социалната работа с деца, възрастни и хора с увреждания; групова социална работа с деца, възрастни и хора с увреждания; социална и психологическа работа с деца, възрастни и хора с увреждания.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин. В преподаването се използват примери от дългогодишната медико-социална практика на титуляря на дисциплината. Самостоятелната подготовка предвижда: подготовка за упражнения по всяка тема /план-конспект; методики и др./; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост. Изпитът е писмен с отчитане на текущата оценка през семестъра.

ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА СОЦИАЛНАТА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Общ хорариум: 23л+0су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Виктория Сотирова

E-mail: viktoria_sotirova@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина “Теоретични основи на социалната дейност” е основна за обучението на магистрите по проблемите на социалната дейност и социалната работа при социалнозначими заболявания. В курса са залегнали знания, разкриващи „парадигмата“, базови понятия и термини на социалната дейност, както и методологичните и технологични знания и задачи на тази дейност. Разглежда се необходимостта от разработването на проблематиката, методологията и технологията на социалната дейност, в частност социалната работа и социалното управление - политика и мениджмънт. Анализират се от една страна причините за формирането на социалните проблеми и рискове, а от друга подходите, методите и средствата за тяхното решаване.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният курс по “Теоретични основи на социалната дейност” цели студентите да получат задълбочена информация за парадигмата и проблематиката, методологията и технологията на социалната дейност, да се очертаят и обосноват техните характерни елементи и на тази основа да се опишат по-подробно отделните елементи и подсистеми на социалната система за закрила и подкрепа на лицата, семействата и групите.

Основен акцент ще се постави на проблематика и методологията на дейността.

Съдържанието на лекционния курс, неговата структура, различните актуални проблеми, формулираните проблемни задачи, целят създаване на максимални възможности за активизиране на самостоятелната и изследователската работа на студентите.

Технология на обучението и оценяване:

В лекциите ще се използва диалектически и общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в социалната дейност, нейните компоненти, обекти, подходи, принципи, методи, средства, цели, функции и задачи. У студентите ще се изгражда методологично и технологично отношение към същността и съдържанието на социалната работа и управление.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от представени теоретични разработки.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

ДИФЕРЕНЦИАЛНА ДИАГНОСТИКА В СОЦИАЛНАТА РАБОТА

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Общ хорариум: 15л+0су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Катедра „Медико-социални науки“

Лектори: доц. д-р Виктория Сотирова, гл. ас. д-р Йоанна Цветанова
E-mail: viktoria_sotirova@swu.bg; ytzvetanova@swu.bg

Анотация:

Познанията в областта на диференциалната диагностика в социалната работа са необходими за студентите поради съществените особености на бъдещата им работа с пациенти /клиенти/, социално нуждаещи се лица, маргинални групи, лица с девиантно поведение. Учебната дисциплина има за цел да осигури фундаментална подготовка в една основна насока – диференциалната диагностика в социалната работа.

Съдържание на учебната дисциплина:

Увод в специалността. Основни термини и понятия в диференциалната диагностика. Принципи и методи на диагностициране в социалната работа. Теории за социално поведение. Социално възпитание и социално развитие. Социално-педагогически аспекти на личността. Неформални групи и проблеми на социалното възпитание. Етопедията – клон на социалната педагогика. Отклонения от нормалното поведение. Особености на личността на подрастващите с девиантно поведение. Социална диагностика на алкохолизма. Социална диагностика на наркоманията

Социална диагностика на болни от спин. Социална диагностика на лица с физически увреждания. Социална диагностика на лица с психически увреждания. Социална диагностика на деца в риск. Социална диагностика на жени, подложени на сексуално и физическо насилие. Социална диагностика на безработни. Социална диагностика на социално нуждаещи се лица. Социална диагностика на бежанци. Социална диагностика на лица, лишени от свобода.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин. В преподаването се използват примери от дългогодишната медико-социална практика на титуляря на дисциплината. Изпитът е писмен с отчитане на текущата оценка през семестъра.

СОЦИАЛНА ПОДКРЕПА НА ГРУПИТЕ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Общ хорариум: 15л+7су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: доц. д-р Мая Чолакова, гл. ас. д-р Мария Стойкова

E-mail: maya_tcholakova@swu.bg; m_stoikova@swu.bg

Анотация:

Програмата на курса по „Социална подкрепа на групи“ е предназначена за студенти в магистърска степен в професионално направление Социални дейности и квалификация Магистър по социална работа при социалнозначими заболявания. Курсът разглежда групата като обект на социална подкрепа, методологията и технологията за социална подкрепа на групи, подходи, методи и техники на социална подкрепа в група, умения за работа в малка

група. Целта е студентите да придобият знания и умения за ефективна социална подкрепа на групи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Понятие за група. Групата като обект на социална подкрепа. Подходи за работа с група. Видове групи в социалната работа. Групата като система за взаимопомощ. Социално-психологическа характеристика на малките групи. Технология на социалната подкрепа за малки групи: цели, принципи, правила. Технологични етапи на груповата работа. Основни методи и техники за работа в група. Умения и компетентност на социалния работник в подкрепата на групи.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда чрез използването на традиционни и съвременни методи за преподаване и учене, като: лекция, мултимедийни презентации, дискусия, учене чрез правене и пр. Използват се резултати от собствени изследвания и практически опит на преподавателя. Семинарите целят прилагане на отделни методи и техники в практически контекст самостоятелно или с подкрепата на преподавателя.

Изпитът е писмен с отчитане на текущата оценка през семестъра.

МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИКА НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ В СОЦИАЛНАТА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Общ хорариум: 15л+8су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д-р Васка Станчева-Попкостадинова

E-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация:

Целта на лекционния курс е студентите да придобият знания и умения по отношение методологическата рамка за създаване на изследване в областта на социалната работа; за използванието количествени и качествени методи в сферата на изследванията и практиката в социалните дейности; общите статистически методи за обработка на данни; структурата на едно изследване и подготовката на научен текст.

Съдържание на учебната дисциплина:

Наука и социална работа. Понятия за научно-информирано обучение и практика, основана на доказателства за ефективност; Как се провежда едно изследване: Формулиране на изследователски проблем, елементи на изследването, изследователски инструментариум; Изследователски дизайн: пилотни проучвания, експериментални дизайн; Изследователски дизайн: изследване на случай, оценка на програма; Вторичен, контент, исторически и сравнителен анализ; Качествени методи за изследване в социалната работа: принципи и анализ на резултати; Анализ на количествени данни.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда чрез използването на традиционни и съвременни методи за преподаване и учене, като: лекция, мултимедийни презентации, дискусия върху научни статии и пр. Използват се резултати от собствени изследвания и практически опит на преподавателя. Семинарите упражнения целят прилагане на отделни изследователски методи и техники в практически контекст самостоятелно или с подкрепата на преподавателя.

Изпитът е писмен с отчитане на текущата оценка през семестъра.

ЕТИКА В СОЦИАЛНО-ЗДРАВНАТА ДЕЙНОСТ И УПРАВЛЕНСКА ЕТИКА**ECTS кредити:** 3.0**Форма на оценяване:** писмен изпит**Семестър:** III**Общ хорариум:** 7л+8су+0пу**Статут на дисциплината:** задължителна**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д-р Васка Станчева – Попкостадинова, д.м.**E-mail:** v_stancheva@swu.bg**Анотация:**

В лекционния курс се разглеждат основни аспекти от медицинската етика, деонтологията и управленската етика. Целта на обучението е да формира: обща нравствена култура, мотивация за интегриране на етичните принципи в социалната практика; изграждане на практически умения за професионално общуване, съобразно действащите морални правни норми и професионални кодекси в различни етично-деонтологични ситуации в социалната практика.

Очаква се чрез обучението да се формират възможности за оценка и самооценка, модели на взаимоотношения, разбиране правата на пациента, както и необходимостта от конфиденциалност при упражняване на професионалната дейност; да се придобият знания за медико-деонтологичните проблеми в съвременната социална практика, законови и морални норми, дълг и отговорност при професионални правонарушения, етико-деонтологични проблеми в началото и края на живота.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в медицинската етика - кратък исторически преглед. Теории и основни принципи на медицинската етика. Милосърдието в социалната практика. Етични кодекси в медицинската практика - обща характеристика. Основни цели и принципи - кратък исторически преглед. Съвременни етични кодекси. Права на пациента. Пациентски организации. Морално-етични проблеми при терминални състояния. Етични аспекти на евтаназията и асистираното самоубийство – концептуален преглед. Видове евтаназия. Исторически преглед и съвременно състояние на легализиране на евтаназията.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на интерактивни методи, видео презентации. В преподаването се използват примери от практиката на титуляря на дисциплината.

По време на семинарите се предвижда обсъждане на казуси, видео анализ и ситуациянни задачи. Семинарните занятия се провеждат под формата на полуструктурни дискусии с моделиращата роля на преподавателя по темите от лекционния курс.

Самостоятелната подготовка предвижда: подготовка за семинарните упражнения по всяка тема /план-конспекти; методики и др./; анотирана библиография по теми от лекционния курс; есе; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост по теми от лекционния курс.

Изпитът е писмен. Той включва два теоретични въпроса от лекционния курс. Окончателната оценка се формира от резултатите от оценка на задачите за извънаудиторна заетост и присъствието на лекции и семинари и оценката от изпита.

СОЦИАЛНА РАБОТА ПРИ СОЦИАЛНОЗНАЧИМИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Общ хорариум: 15л+8су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра Медико-социални науки

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: доц. д-р Росен Калпачки, д.м.; гл. ас. д-р Мария Стойкова

E-mail: rosen_kalpachki@swu.bg; m_stoikova@swu.bg

Анотация:

Учебната програма по социална работа при социалнозначими заболявания е съобразена със спецификата на специалността „Социална работа при социалнозначими заболявания“ във Факултет по „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ при ЮЗУ „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград. Вниманието на студентите магистри от специалност „Социална работа при социално значими заболявания“ ще бъде насочено предимно към изясняване на предмета на социалнозначимите заболявания, техния характер, рискови фактори за възникването им, социалните фактори на здравето, съвременните концепции за индивидуалното и обществено здраве, показателите на обществено здраве.

Целта на курса е да насочи вниманието на студентите към изясняване характера на социалнозначимите заболявания, които могат да бъдат определени като болести на съвременния начин на живот, рисковите фактори за възникването им и да се подчертава голямото им значение за личната и обществена профилактика, с цел подпомагане на лица, семейства и групи, страдащи или свързани със страдащи от социално-значими заболявания, като артериална хипертония, захарен диабет, остеопороза, исхемична болест на сърцето, мозъчно-съдова болест, битов травматизъм, алкохолизъм, депресии, хронична обструктивна белодробна болест, язвена болест, хепатити, различни видове зависимости и др.

Задачите на курса са:

- изясняване характера на социалнозначимите заболявания, а именно: болестите на кръвообращението, злокачествените заболявания, хроничните заболявания на дихателната система, туберкулозата, травми и злополуки, болести на нервната система и сетивните органи, захарен диабет и психични разстройства. Нараства и ролята на хроничните неинфекциозни заболявания.
- да се допринесе за утвърждаването на здравословен начина на живот.

Съдържание на учебната дисциплина:

Определение за социалнозначими заболявания. Критерии за социалнозначими заболявания. Социалнозначими заболявания в различни страни. Социалнозначими заболявания в България. Рискови фактори. Тенденции за заболяемостта в света. Рискова конstellация на българското население. Хипотези за увеличената смъртност на българското население. Тютюнопушенето като рисков фактор. Нерационалното хранене като рисков фактор за смъртността в България. Артериална хипертония като рисков фактор. Измерване тежестта на заболяванията.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда с използването на достатъчно по количество и качество информация – поднасяне на информацията от лектора и стимулиране на студентите да участват активно с въпроси и коментари при необходимост. Информационно и ресурсно осигуряване за лекционния материал. При необходимост се използва аудио-визуална техника – видео проектор.

Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуациянни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Той включва 12 въпроса /определения, норми, правила, процеси и др./ Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси и участие в ролеви игри.

РАБОТА В ЕКИП. СУПЕРВИЗИЯ В СОЦИАЛНАТА РАБОТА

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Общ хорариум: 15л+0су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д-р Васка Станчева – Попкостадинова, д.м.

E-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация:

Курсът се състои от две части: работа в екип и супервизия в практиката на социалната работа при социалнозначими заболявания.

В първата част на курса се въвеждат основни знания за работата в екип, очертават се отделните етапи при формиране на екипа, функциите и ролите на отделните членове и екипа като цяло, факторите за екипна ефективност. Акцентира се върху структурата на екипното заседание и се дава възможност за дискусии относно груповите процеси, които възникват в екипната работа, както и за ролята на водещия, като фактор за ефективно функциониране на екипа. Чрез представяне и анализ на случаи и участие в групови дискусии се дава възможност на участниците в курса да изведат основните умения за работа в екип и очертаят най-често срещаните проблеми в процеса на създаване и

функциониране на екипите в контекста на грижата за хората със социалнозначими заболявания.

Супервизията е друг фокус на курса. Целта е да се представят базисни понятия и се изгради разбиране за супервизията като средство за окуражаване на критичността към собствената работа, осъзнаване на собственото поведение в професията и свързаните с него чувства, развиване на аналитични и рефлексивни умения, както и за приемане на конкретни действия за позитивна промяна. Чрез групови дискусии и представяне на личен опит се дава възможност на участниците да приемат супервизията като необходимо условие за ефективна социална работа.

Съдържание на учебната дисциплина:

Част първа: Екип – дефиниции, основни функции и роли. Формиране и развитие на екипа. Характеристика на отделните етапи. Модели. Екипни заседания – основни правила и процедури. Ефективност на работата в екип. Бариери за ефективна работа в екип.

Част втора: Супервизия в социалната работа при социалнозначими заболявания – цел, задачи, правила. Процедурни аспекти. Роля на супервизора. Видове супервизия.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на аудио-визуална техника, както и интерактивни методи, представяне и обсъждане на казуси, видеоанализ на случаи.

Самостоятелната подготовка предвижда: проучване и анализиране на литературни източници; изготвяне на анотирана библиография; подготовка на инструментариум и провеждане на проблеми и добри практики на работа в екип; разработване на курсови работи.

Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми по предварително зададени теми от лекционния курс.

Изпитът е писмен (тест с въпроси с множествен избор) с отчитане на текущите оценки през семестъра.

ТОКСИКОМАНИИ

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Общ хорариум: 15л+7су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Юлия Саева

E-mail: jksaeva2@yahoo.co.uk

Анотация:

Учебната дисциплина „Токсикомани“ въвежда студентите в проблематиката на фармакологичните и наркотични зависимости – фармакодинамика, начин на действие, протичане, първа помощ и др. Целите на изучавания предмет са да предостави знания за основните термини и теории на фармакодинамиката, токсикологията, превенцията, диагнозата и терапията на зависимостите; да задълбочи разбирането на протичането и

развитието на зависимостите, както и адекватните терапевтични подходи; да подобри способностите на студентите за социална подкрепа и предоставяне на здравни грижи на хората, страдащи от зависимости.

Съдържание на учебната дисциплина:

- Основни термини във фармакологията; фармакокинетика и фармакодинамика.
- Основни термини във фармакотерапията. Страницни ефекти на медикаментите.
- Зависимостта от психоактивни вещества – хронично рецидивиращо разстройство.
- Влиянието на средата и генетичните фактори върху употребата / зависимости от психоактивни вещества.
- Невробиология на зависимости.
- Злоупотреба и зависимост от стимуланти – кокаин, амфетамини.
- Злоупотреба и зависимост от депресанти – алкохол, барбитурати, други седативи и сънотворни средства, транквилизатори, инхаланти.
- Злоупотреба и зависимост от опиоиди - морфин, хероин, кодеин, метадон.
- Злоупотреба и зависимост от канабис – марихуана, хашиш, THC. (тетрахидроканабинол)
- Злоупотреба и зависимост от халюциногени – ЛСД, мескалин, PCP.
- Остри интоксикиации и първа помощ.
- Принципи на лечение на зависимости.
- Биофийдбек терапия на зависимости. кEEГ- фийдбек терапия на зависимости.
- Стратегии за превенция на зависимости.
- Психосоциална рехабилитация на зависимости.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърденния начин, като се използва и мултимедия. Семинарните упражнения следват тематиката на лекциите. Студентите отработват наученото по време на лекции, работят по литературни източници, които са прочели и конспектирали във времето за самоподготовка, анализират примери, проблеми и казуси, които асистентът използва за формиране на знания и навици. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ЗДРАВНАТА И СОЦИАЛНА СИСТЕМА

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Общ хорариум: 15л+0су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Екатерина Митова

E-mail: ekaterina@swu.bg

Анотация:

С настъпването на промени в икономическото, социално и обществено развитие на обществото възникват проблеми, чието решаване изисква комплексен и мултидисциплинарен подход. Необходимо е обединяване на усилията и ресурсите на различните обществени системи: образователна, здравна, социална и др. Социалните работници е необходимо да познават ресурсите на различните системи и да умелят да организират взаимодействие между тях, за да предоставят необходимата помощ и подкрепа за решаване на различни проблеми. Задачата на обучението по организация на взаимодействие между здравната и социална система е да бъдат представени и усвоени базисни познания в тази област. Те са необходими на студентите поради съществените особености на бъдещата им работа с пациенти/клиенти/, възрастни хора със социални проблеми, с нарушен анатомични и физиологични функции, както и с придржаващи соматични нарушения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в дисциплината. Лицата със социалнозначими заболявания като контингент на здравната система. Лицата със социалнозначими заболявания като контингент на социалната система. Цел и задачи на взаимодействието на здравната и социална система при различни заболявания: инсулти, депресия, шизофрения, диабет, деменция и др. Организация на взаимодействието между здравната и социална система в долекарската и лекарската помощ. Организация на взаимодействието между здравната и социална система в социалните услуги и институции. Законова и подзаконова рамка на взаимодействието между здравната и социална система. Здравно и социално осигуряване на различни групи от населението. Здравно осигуряване на различни групи от населението. Трудоустройване на лица със социално значими заболявания. Необходими документи при осигуряване на социална закрила и социална подкрепа на лица със социалнозначими заболявания.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения формат и чрез използването на интерактивни методи и аудиовизуални средства. Стратегията на преподаването е изградена върху класическите преподавателски традиции с акцент върху взаимодействието между здравната и социална система за закрила на лица в риск. Изпитът е писмен по предварително зададен конспект с отчитане на текущия контрол. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити.

II. ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

КОМУНИКАЦИЯ И КОМУНИКАТИВЕН ТРЕНИНГ

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Общ хорариум: 7л+8су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Елка Горанова
E-mail: elkalogo@swu.bg

Анотация:

Точното определяне на понятието комуникация е **целта** на целия курс и дава границите и предмета му. Разглеждат се предпоставките, които характеризират комуникацията като социално поведение на човека.

С настоящата учебна програма се **цели** студентите да придобият знания и умения за човешката комуникация (вербална и невербална) и да усвоят основни комуникативни умения, свързани с бъдещата им професия на социални работници. Обучението се основава на характеристиките на социалната интеракция и поведение. Обучението по дисциплината си поставя за **задача**, студентите да усвоят процесите, чрез които участниците в комуникацията се приспособяват и решават проблемите, възникващи при социалната интеракция, или определянето на ролите, отговорностите и нормите, както и разрешаване на несъгласията и конфликтите.

От студентите се **очеква** да усвоят и прилагат набор от комуникативни умения, необходими в непосредствената им социална работа като **краен резултат** от обучението.

Съдържание на учебната дисциплина:

Професията на социалния работник и човешката комуникация; Развитие на комуникацията, езика и речта; Социална комуникация; Основни комуникативни умения (ОКУ) – ефективно слушане и изпращане на съобщения, задаване на въпроси, отразяване, себеразкриване, създаване и поддържане на доверие, управление на гнева, разрешаване на конфликти, преговаряне, власт и оказване на влияние.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението на студентите включва лекции и семинарни упражнения, които са задължителни с оглед овладяване минимума от знания. В процеса на обучение при някои от занятията, студентите се разделят на малки групи и разиграват ситуации, в които демонстрират основни типове комуникативни умения. Основната форма за оценка на знанията на студентите е писменият изпит. Прилага се тест с отворени и затворени въпроси и отчитане на текущия контрол.

ПОСРЕДНИЧЕСТВО В РЕШАВАНЕТО НА КОНФЛИКТИ

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: текуща оценка и писмен изпит

Семестър: III

Общ хорариум: 7л+8су+0лу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Русанка Манчева

E-mail: g.p.mancheva@swu.bg

Анотация:

Програмата на курса по „Посредничество в решаването на конфликти“ е предназначена за студенти в магистърска степен в професионално направление Социални дейности и

квалификация Магистър по социално посредничество. Знания и умения за посредническа дейност в конфликтни ситуации и решаване на конфликти по конструктивен начин са особено необходими на социалния работник във всякакъв контекст – при работа с индивиди, семейства, групи и общности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дефиниция на конфликт. Елементи на конфликта. Видове конфликти. Динамика на конфликта. Видове решения на конфликта. Стъпки при конструктивното решаване на конфликта. Посредничество в преодоляването на конфликти в семейството. Посредничество в преодоляването на етно-социални конфликти. Посредничество в решаването на трудови конфликти. Компетентност на социалния работник в медиацията при решаване на конфликти .

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда чрез използването на традиционни и съвременни методи за преподаване и учене, като: лекция, мултимедийни презентации, дискусия, учене чрез правене и пр. Използват се резултати от собствени изследвания и практически опит на преподавателя. Семинарите упражнения целят прилагане на отделни методи и техники в практически контекст самостоятелно или с подкрепата на преподавателя.

Изпитът е писмен с отчитане на текущата оценка през семестъра.

ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕ

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Общ хорариум: 7л+8су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д-р Васка Станчева – Попкостадинова, д.м.

E-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация:

Лекционният курс представя промоцията на здравето като съвременна философия на общественото здравеопазване. Акцентира се на възможностите за формиране на здравословен начин на живот на отделния индивид и обществото като цяло, стимулиране на адекватни здравна мотивация и отношение, здравни навици и здравословен стил на живот в процеса на постигане подобрен здравен статус на населението.

Целта на обучението е да запознае студентите със същността, целите и основните принципи на промоция на здравето и да се формират умения за анализ и оценка на здравното състояние на отделните групи индивиди, на здравните потребности на населението, на социалните фактори на здравето, на подходите при решаване на конкретните медико-социални проблеми в контекста на стимулиране личната отговорност на хората за тяхното здраве.

Съдържание на учебната дисциплина:

В учебния курс се представя информация за идеите и решенията по промоцията на здравето,

приети със съдействието на Световната здравна организация. Представят се стратегията, дейностите и ангажиментите на държавни и обществени структури, а така също и на личните и групови права и отговорности за здравето. Лекционният курс включва: компоненти на здравето, концептуален преглед на промоцията на здраве; стратегии и дейности за промоция на здраве; здравно образование и възпитание; първичните здравни грижи като основа на новото обществено здравеопазване; личността и социалната група като ресурси на здравето; стратегии на СЗО в промоцията на здраве; международни и национални стратегии и програми за промоция на здравето.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърденния формат и чрез използването на интерактивни методи и аудиовизуални средства. В преподаването се използват примери от практиката на титуляра на дисциплината. Семинарите се провеждат под формата на полуструктурирани дискусии с модерираща роля на преподавателя и включват обсъждане на казуси, видеоанализ и обсъждане резултати от проучвания.

Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми по предварително зададени теми от лекционния курс. Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра.

РЕПРОДУКТИВНО ПОВЕДЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКА ПОЛИТИКА

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Общ хорариум: 7л+8су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет “Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Петя Андреева

E-mail: andreivp3@gmail.com

Анотация:

Курсът по “Репродуктивно поведение и демографска политика” е както общообразователен, така и основен за обучението на студентите от магистърската програма по ”Социална работа при социалнозначими заболявания”. Учебната дисциплина „Репродуктивно поведение и демографска политика“ е необходима част от подготовката на студентите от тази специалност, защото чрез нея се получават знания за същността на демографските процеси, факторите, които ги определят и тенденциите в демографското развитие на България.

Съдържание на учебната дисциплина:

Целта на обучението в раздела по репродуктивно поведение е да запознае студентите с проблемите на сексуалното и репродуктивното здраве в различните възрастови групи, както и при лица с увреждания. В сектора по демографска политика - да запознае студентите с основните демографски показатели използвани при анализа на демографските процеси; с причините и проявите на демографския срив в страната, социално-икономическите и други фактори, влияещи върху демографските показатели; да

привлича търсение и прилагане на стратегии и модели за справяне с демографския срив в страната.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали. Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема. Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез тест или 8-10 въпроса, включващи основни понятия, механизми, схеми, описание и др. Текущия контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси.

ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Общ хорариум: 7л+8су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Връзки с обществеността“

Правно-исторически факултет

Лектор: доц. д-р Димитрина Стефанова

E-mail: dimi@swu.bg

Анотация:

Връзките с обществеността (PR) имплицитно подпомагат разбирането и модифицирането на социалната промяна. PR търсят, намират и прилагат нови подходи за комуникиране. PR идентифицират целеви групи, развиват ефективността на общуването с тях, превеждат обществени и институционални цели и идеи на езика на индивидуалното и групово поведение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, аспекти и принципи на връзките с обществеността. Дефиниране на PR. Развитие на технологията и съвременни тълкувания на PR. Аспекти на връзките с обществеността. Модели на PR на Груниг и Хънт. Дейности на връзките с обществеността в организацията. Съвременни изисквания към PR-специалиста. Функции и видове връзки с обществеността. Техники за връзките с обществеността. Пресъобщението – същност, правила, подготовка и написване. Новината - същност и специфика. Темите, които по-лесно стават новини. Изготвяне на комплект материали за медиите (медиа папка). Основни правила за медиен успех. Взаимоотношения с журналистите.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда с използване на интерактивни методи. Лекциите се представят на презентации, преподавания материал е онагледен с множество примери. Текущият контрол се осъществява по време на занятията през семестъра чрез оценяване на курсови задачи по съответната точкова система. Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит върху учебния материал.

ИНФОРМАЦИОННИ АСПЕКТИ НА СОЦИАЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Общ хорариум: 7л+8су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: гл. ас. д-р Йоанна Цветанова

E-mail: ytzvetanova@swu.bg

Анотация:

Информационните и комуникационните технологии са неделима част от функционалната грамотност на съвременните социални работници. Акцентът в обучението по дисциплината е поставен върху придобиване на знания, свързани със съвременните методически решения и практики в социална работа, при които формите и методите за помагане са базирани на съвременните информационни и комуникационни технологии. Това ще допринесе за изграждане у студентите на самочувствие за познаване приложимостта на технологиите в полето на социалната работа.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина обхваща постижения в областта на информационните технологии и тяхното приложение в социалната работа, които са многообразни и с претенция за нов концептуален подход към проблематиката. Пример за това са: електронна терапия, предоставяне на услуги на отделни клиенти чрез използване на онлайн консултиране, видеоконферентна връзка, самоуправляеми уеб-базирани интервенции, електронни социални мрежи, мобилни приложения, изкуствен интелект и др. и как тези *инструменти* могат да се използват *ефективно и етично*, тъй като използването на ИКТ в социалната работа е свързано с безprecedентни етични дилеми.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс поставя теоретичните основи на обучението по дисциплината. Семинарните упражнения илюстрират в практикоприложен аспект изучаваната проблематика. През семестъра се провеждат контролни работи, разработват се реферати и проекти. Изпитът включва разработка и защита на реферати по темите на учебната дисциплина. Окончателната оценка е на основата на текущия контрол и изпитната оценка.

ПСИХОЛОГИЧНИ ЗАЩИТИ И НЕВЕРБАЛНА КОМУНИКАЦИЯ

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Общ хорариум: 7л+8су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д-р Васка Станчева – Попкостадинова, д.м.
E-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина има за свой предмет различните типове психологични защити и невербалната комуникация в контекста на социалната работа. Учебното съдържание е разпределено в две относително обособени части: психологични защити и невербална комуникация. Основната цел на дисциплината е да се изгради разбиране за: защитните механизми; процесът на комуникация и бариерите за нейната ефективност на вербално и невербално ниво. Тематичният материал е пряко свързан с практическата социална работа, в съответствие с нейната специфика и граници.

Съдържание на учебната дисциплина:

Зашитни механизми. Пренос и контрапренос. Класификация на защитните механизми. Тревожност и протективна функция на защитите-роля за социалната практика. Теория за комуникацията. Видове комуникация. Елементи на невербалната комуникация. Аксиоми на комуникацията. Бариери за ефективна невербална комуникация. Подходи за оценка.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърденния формат и чрез използването на интерактивни методи, аудио-визуални средства, видеоматериали. В преподаването се използват примери от практиката на титуларя на дисциплината.

Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми по предварително зададени теми от лекционния курс. Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра.

СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ В ЕКСТРЕМАЛНИ УСЛОВИЯ

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Общ хорариум: 7л+8су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Росен Калпачки, д.м.

E-mail: rosen_kalpachki@swu.bg

Анотация:

Стихийните бедствия като земетресения, пожари, наводнения и други са изключително опасни за хората, тъй като възникват внезапно, развиват се с бърза скорост и поразяват обширни пространства и обикновено засягат много хора.

Целите и задачите на курса са студентите да придобият знания за това как екстремните условия повлияват на хората в битов и психологически план, какви са реакциите на личността и обществото в подобни ситуации, проявите на посттравматичния стрес и ролята на специалиста по социални дейности в преодоляването му. Освен това те се запознават и с основните характеристики и принципи за правилни действия при земетресения, пожари, наводнения, урагани и др; основните начини и средства за организиране и провеждане на

спасителни работи в районите на разрушения; методите и средствата за оказване на първа помощ на пострадалите хора.

Основните методи на преподаване, които се използват в курса са лекциите и дискусионните упражнения. При провеждането им учебното съдържание се онагледява чрез компютърна конфигурация със съвременно подбрани онагледяващи средства. Освен това се провеждат практически демонстрации с технически средства за оказване на първа помощ, начините за спасяване на хората

Съдържание на учебната дисциплина:

Основни видове и характеристика на стихийните бедствия. Екстремални ситуации и влиянието им върху поведението на хората. Посттравматични стресови разстройства. Социално-психологически аспекти на тероризма. Основни принципи за действия на хората при възникване на земетресения. Видове животоспасяващи действия, които се провеждат на пострадали хора при земетресения. Начини и средства за защита при възникване на наводнения от поройни дъждове и приливни вълни. Методи и средства за оказване на първа помощ на пострадали хора при наводнения. Основни принципи за действия при възникване на пожари в жилищни и обществени сгради. Роля на социалния консултант.

Технология на обучението:

Лекции - Посочените теми се преподават в зависимост от специфичният им характер като при всички се използва мултимедия и компютърна конфигурация.

Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, аудиовизуални материали, групови дискусии, обсъждане на казуси, решаване на ситуациянни задачи и тяхното приложение в практически условия.

Основна форма за проверка и оценка на знанията на студентите е писменият изпит (тест). Знанията и уменията на студентите се оценяват по шестобалната система.

Оценъчните процедури са: текущ контрол - той се осъществява по време на присъствието на лекциите и упражненията; изпит - обучението завършва с писмен изпит, в който могат да се включват тест, теоретични въпроси, практически задачи.

ПУБЛИЧНО-ЧАСТНО ПАРТНЬОРСТВО

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Общ хорариум: 8л+7су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Икономика”

Стопански факултет

Лектор: проф. д-р Мария Кичева

E-mail: mkicheva@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина дава знания и умения на студентите за основни въпроси по реализацията на публично-частните партньорства (ПЧП) в областта на техническото и социалното инфраструктурно развитие на регионално и/или местно (вкл. градоустройствено) равнище. Изучаването на ПЧП е полезно и необходимо с оглед на динамиката на социално икономическото развитие.

Студентите получават познания за процесите свързани с проучването на възможностите за партньорство, планиране, финансиране, организиране, мониторинг и модернизация и разширение, изграждане, експлоатация, поддръжка и/или управление на инфраструктурните системи и съоръжения, и предоставянето на съответните публични блага.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обща характеристика на модела на публично-частно партньорство. Рискове и управление на риска при публично-частното партньорство. Теоретико-приложни аспекти на публично-частното партньорство в инвестиционни проекти за техническа инфраструктура. Особености на процеса на осъществяване на ПЧП. Фаза на иницииране на публично-частни проекти. Фаза на оценка на публично-частни проекти. Фаза на договаряне на публично-частни проекти. Фаза на извършване на публично-частни проекти.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите по дисциплината се провеждат по установения традиционен начин, като студентите биват запознати с преподавания матидал. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата връзка от една тема към друга. Лекциите са богато схематично и таблично илюстровани, с необходимите за целите на обучението примери.

Съобразно поставените задания от водещия упражненията, извънудиторната заетост се състои от посещения в библиотеката, черпене на информация от Интернет; изготвяне на писмени разработки, подготовка за тестове за проверка на знанията с цел текущ контрол, системна подготовка по зададени теми за предстоящите семинарни занятия.

Дисциплината завършва с изпит в края на семестъра. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелна работа на студентите, оценена чрез текущ контрол. Текущият контрол се осъществява чрез: дискусия, изразяване на собствени аргументирани становища, касаещи обсъжданата тема в семинарните занятия; представяне и защита на тезите, заложени в зададената писмена разработка; проверка на усвоените знания чрез решаване на тестове върху преподадения материал; умения за представяне и успешно защитаване на собствени идеи.

ТРУДОВА И СОЦИАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЯ

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Общ хорариум: 7л+8су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Оществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: проф. д.п.н. Париз Паризов, гл. ас. д-р Мария Стойкова

E-mail: p_parizov@swu.bg; m_stoikova@swu.bg

Анотация:

Познанията в областта на „Трудова и социална реабилитация“ са необходими за студентите поради съществените особености на бъдещата им работа с пациенти/клиенти/, възрастни хора със социални проблеми, с нарушен анатомични и физиологични функции,

както и с придвижаващи други соматични нарушения. Учебната дисциплина има за цел да осигури фундаментална подготовка в една основна насока – трудовата и социална рехабилитация. Съдържанието на лекционния курс, неговата структура, различните актуални проблеми, формулираните проблемни задачи целят създаване на максимални възможности за активизиране на самостоятелната работа на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в дисциплината „Трудова и социална рехабилитация”. Определение на трудова и социална рехабилитация. Същност и дефиниции за трудова и социална рехабилитация. Изследвания на увреждането като обект на рехабилитацията. Основни насоки на изследванията. Системи за оценка на загубената трудоспособност. Рехабилитация и трудоустройстване. Заболявания и увреждане. Термини и понятия в областта на трудовата и социалната рехабилитация. Международни организации и тяхната роля за развитието на трудовата и социалната рехабилитация. Органи и организации в България, провеждащи рехабилитацията.

Трудово и социално законодателство, уреждащо въпросите на рехабилитацията. Професионална квалификация и преквалификация на лицата с увреждане. Оценка на ефективността на рехабилитационните мероприятия.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин и се базира върху теоретичната парадигма за общовалидното значение на трудовата и социална рехабилитация за подобряване качеството на живот на социалните обекти и на лица с увреждания. Стратегията на преподаването е изградена върху класическите преподавателски традиции.

Изпитът е писмен. Той включва 12 въпроса /определения, норми, правила, процеси и др./. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита.